

MONSTER !**Door Karel Smolders**

"Kijk uit, schipper ! Hou het roer recht !"

Reaper riep het lachend, maar Ewan wist dat hij het meende.

Het roer was weerspannig ! Voor een jongen van veertien was het verre van gemakkelijk om de oude boot in het gelid te houden. De Monster Probe, zoals het gammele geval protserig heette, was aan een grondige revisie nodig of, beter nog, aan de sloop. Daar ! De boot lag weer keurig op koers, in het midden van het meer. Hem van de steiger weg manoeuvreren en naar het midden van het meer navigeren : dat was het moeilijkste. Reaper liet dat stuk van de reis traditiegetrouw aan Ewan over. Als er dan iets misging, kon hij alle schuld op de jongen afschuiven. "Die knaap bakt er niks van !" had hij ooit tegen zijn moeder geschreeuwd. "Waardeloos is hij ! Lui, dom en waardeloos !"

Ewan keek naar het dek. Het vaarttuigje was voorzien op maximum tien man, maar tijdens de zomermaanden stuwde Reaper er twintig op samen. Twintig mensen die elk vijf pond neertelden. Voor die prijs konden ze even varen op Loch Ness, in de hoop een glimp van het gefabelde monster op te vangen.

Dat was natuurlijk onzin. Ewan was langs het meer opgegroeid en hij had het beest nog nooit gezien. Het monster van Loch Ness was gewoon een handige reclametruuk van de toeristische dienst. Drumnadrochit, het piepkleine dorpje hier een paar mijl vandaan, lééfde van het monster : Er was een Monstermuseum en het puilde er uit van de monstersouvenirs.

De monsters waarvan Ewan hield waren al enkele miljoenen jaren geleden uitgestorven. Hij kende hun bestaansgeschiedenis vanaf de eerste protodinosauriërs tot het uitsterven van de hele sauriërbevolking in het Krijt. Hij kende alle soorten en ondersoorten; hij wist waar ze gewoond hadden, wat ze aten, hoe ze liepen, hoe verstandig ze waren. Naast een uit de kluiten gewassen sauropode, een tyranosaurus of zelfs een kleine rover, zoals deinonychus of velociraptor, was het denkbeeldige monster van dit smalle, lange meer een schoothondje.

"Loch Ness !" riep Reaper melodramatisch uit. Het toeristische praatje dat Ewans vader ten gehore bracht kwam regelrecht uit een foldertje van de toeristische dienst. "Dit meer, gevormd tijdens de laatste ijstijd, snijdt dwars door de Highlands. Het is zevenendertig kilometer lang, anderhalve kilometer breed en tot driehonderdvijfentwintig meter diep. Maar datgene wat u en mij het meest interesseert is natuurlijk het beroemde monster ! Voor het eerst werd het gezien in 565, toen Sint Columba hier, waar nu de ruïnes van kasteel Urquhart staan, het monster terug het Loch in joeg door een kruis omhoog te steken. Sinds 1930 zijn er al meer dan drieduizend

verschijningen van het monster te boek gesteld.

Tweehonderdvijftig van die verschijningen zijn nooit bevredigend verklaard door de wetenschap. De beroemdste foto van het monster werd op 1 april 1934 genomen en authentiek bevonden door specialisten. Dat geldt ook voor een dertig seconden lange film van het monster die in 1955 werd gemaakt en voor sonarbeelden van een jaar eerder. Er is zelfs een wetenschappelijke naam voor bedacht : Nessiteras Rhomboteryx. Het monster schijnt een voorkeur te hebben voor heldere, zonnige dagen in juli en augustus, dus u maakt een goeie kans het vandaag te zien !"

Terwijl zijn vader de toeristen naar de mond praatte, worstelde Ewan met het roer. Hij was elke avond even moe. Het was zomer en voor Reaper moest de kassa rinkelen. In Schotland kwamen de toeristen maar twee maanden per jaar en gedurende die twee maanden moest je de buit binnenhalen. Dus toerde het bootje van zonsopgang tot zonsondergang over het meer. Lading na lading nietsvermoedende toeristen klom aan boord, betaalde veel te veel geld voor een tochtje van niks en had er geen flauw idee van dat hun varende notendop ieder ogenblik naar de haaien kon gaan. Er was voor Ewan geen zondagsrust, geen weekend, geen vakantie.

Ewan was blij toen hij de laatste toeristen aan wal kon laten gaan. De zon was toen al onder en voor het laatste tochtje waren er maar acht mensen komen opdagen. Dat was slecht nieuws voor Ewan. Reaper was pas tevreden als zijn bootje tot zinkens toe gevuld was. Hij stapte dan ook grommend

langs Ewan heen, terwijl die het waardeloze bootje vastlegde aan de steigers.

Ewan sloeg zijn ogen op naar het oude huisje dat zijn thuis was. In de winter was het er koud en de wind blies meedogenloos door een vervloekte reeks kieren en spleten. Reaper vertikte het om zijn huis op te knappen. Naast de steiger stond een groot houten bord met een geverfd opschrift :

MacGregor & Son : Loch Ness Ferries.

Reaper vond zijn eigen naam niet Schots genoeg en daarom had hij de naam MacGregor bedacht. Tegelijk was het tekenend voor de relatie tussen vader en zoon dat Ewan niet aan zijn vader dacht als vader of Paps, maar als Reaper.

Na het eten schonk Reaper zich een diep glas whisky in, opende een pakje sigaretten en begon de opbrengst van de dag na te tellen. Ewan maakte samen met zijn moeder de borden en potten schoon. Hij vertrouwde erop dat het vanavond stil zou blijven. Het was een goede dag geweest en dan was Reaper meestal wel tevreden. Toen hij het laatste bord in de kast zette, zei hij, "Mam, mag ik nog even naar Mick toe ?"

Zijn moeder, die er veel te oud uit zag voor haar vijfendertig jaar, schudde stilletjes het hoofd. "Jongen toch, het is half tien ! Nou, ga dan maar even. Eigenlijk is het voor jou toch ook vakantie !"

"Niet zo snel !" donderde Reaper van achter hem. De zware klauw van zijn vaders hand greep hem bij zijn nek en sleurde hem achteruit. "Ik heb amper zevenhonderd pond bij elkaar !" brulde Reaper. Ewan rook de drank op zijn adem. Als hij geld telde, greep hij naar de fles. "Ik heb minstens tweehonderd passagiers gehad ! Goed voor duizend pond ! Waar heb je die driehonderd pond, dief !"

Ewan ging automatisch in de verdediging. "Ik heb geen geld ! Dat ontvangt u altijd ! Ik denk trouwens ook niet dat we tweehonderd passagiers gehad hebben ! 's Morgens en 's avonds zit de boot nooit helemaal vol."

"Hou je kop dicht !" tierde Reaper.

Nu komt het, wist Ewan. Zevenhonderd pond : dat klopte. Dat wisten ze allebei. Meestal kwamen ze nauwelijks voorbij de vijfhonderd. Maar Reaper had meer verwacht en nu was hij teleurgesteld. Voor Ewans vader stond teleurstelling gelijk aan woede en die moest gekoeld worden.

De eerste klap was altijd de ergste : hij brandde op zijn wang en deed hem het evenwicht verliezen. De rest van het pak slaag kwam minder hard aan. Het geschreeuw van zijn moeder, die Reaper wilde doen ophouden : dat vond hij erger. Voor Gwen Reaper was het een marteling om te zien hoe haar zoon als boksbal gebruikt werd. Elke keer werd ze werd bijna hysterisch. Een paar minuten lang was de kleine woonkamer een scène uit een nachtmerrie : een vader sloeg zijn kind, niet om het te straffen, maar omdat hij gefrustreerd was. Gwen probeerde het te beletten, maar was machteloos.

Tenslotte liet Reaper zijn zoon los en, nog steeds even kwaad, sloeg hij naar zijn vrouw. Het was niet de eerste keer dat Ewan dat zag gebeuren en het deed nu niet meer pijn dan anders. Misschien was het de vermoeidheid of misschien liep de emmer van zijn geduld gewoon over. In elk geval : er knapte iets in hem.

"Hou op !" schreeuwde hij zijn vader toe.

Zijn vader keerde zich naar hem toe, terwijl hij Gwen bij de arm hield. "Wildest je nog meer, ellendeling ?" Ewan las moordlust in Reapers ogen. Het ging erg snel. Een paar minuten geleden ging Ewans leven nog zijn gewone, ellendige gangetje, en nu zette hij er een punt achter. Hij had genoeg van het lange werken terwijl andere kinderen vakantie hadden. Hij was de slagen beu en hij werd er ziek van het lijden van zijn moeder.

"Je ziet me nooit meer terug, " siste Ewan. Hij keerde zich om, gooide de voordeur open en vluchtte de avond in. Achter hem raakten zijn ouders in een kort gevecht gewikkeld. Hij hoorde zijn moeder krijsen, dan een slag, en tenslotte de stem van zijn vader. "Ren maar ! Ren zover je maar kunt, ik vind je toch wel ! En dan maak ik je dood !"

TWEE

Ewan rende sneller dan ooit. Hij was al eerder van huis weg gelopen. Langer dan een paar uur had het nooit geduurd. Waar moest hij heen ? Wat moest hij beginnen zonder zijn moeder ? En zij zonder hem ? Hij was alles wat ze nog had.

Maar ditkeer was de maat was vol. Zijn harde leven had hem zelfstandiger gemaakt dan zijn leeftijdgenoten. Zijn besluit stond vast : Hij zou nooit nog naar het huis van Angus Reaper terugkeren. De oude vraag kwam natuurlijk naar boven : waarheen ? Maar hij had nog tijd om daar over na te denken. Voorlopig kon hij slapen in het Hol en hij had altijd Mick om op terug te vallen als hij honger had.

Het Hol was een schuilplaats die Ewan en zijn vriend Mick samen hadden ingericht gedurende het laatste paar jaren. Het was een kleine spelonk in de flanken van het glenn waarin Loch Ness rustte. Zelfs op een donkere nacht kon Ewan het moeiteloos vinden. Vanaf zijn huisje was het een kwartier hard lopen, tegen de helling op en richting Drumnadrochit.

Het was even na tienen toen Ewan in het hol aan kwam. Het wordt nooit helemaal donker in Schotland tijdens de zomermaanden; zo hoog in het noorden verdwijnt de zon 's zomers nauwelijks achter de horizon. De nacht beperkt zich tot een onzekere schemering. Maar binnen in het Hol moest hij de zaklamp gebruiken die altijd aan de binnenkant van de deur aan een haakje hing.

Ewan voelde zich rustiger worden toen hij de deur achter zich sloot. Hier was hij veilig. Reaper wist niet dat het Hol bestond.

Ewan stak een van de twee olielampen aan die het Hol rijk was. Een zacht licht verspreidde zich. In de noordhoek van het Hol, in een afgedankte sofa van Micks ouders, lag Ewans walkietalkie. Die had hij van Mick gekregen. Mick had er ook een en droeg die meestal bij zich. Ewan liet de zijne hier altijd achter. Hij wilde niet dat Reaper hem te zien kreeg.

Ewan schakelde het ding in. "Mick ! Dit is Ewan. Hoor je me?"

Micks antwoord kwam verbazend snel. "Hé, Ewan, ouwe jongen ! Waar hang jij op dit uur nog uit ?"

"In het Hol, " antwoordde Ewan. "Ik ben van huis weg gelopen. Reaper heeft me afgetroefd. Zou je het erg vinden om morgenvroeg langs te komen met wat eten ?"

"Beter, ik kom nu ! Geef me vijf minuten."

Stipt vijf minuten later ging de deur van het Hol open. Een stevige, blonde jongen met een vriendelijk gezicht kwam binnen. Voor de deur dicht ging zag Ewan een fiets op de grond liggen. Micks gezicht betrok onmiddellijk toen hij Ewan zag.

"Kerel, je ziet er vreselijk uit !"

Ewan vertelde hem kort wat er gebeurd was. Mick knikte. Hij viste uit zijn jaszak een blikje cola en stak het Ewan toe. Ewan dronk gretig. "Het was niet erger dan anders. Maar vanavond kon ik het gewoon niet meer aan."

"En nu ?"

Ewan schudde het hoofd. "Ik weet het niet. Ik denk dat ik naar Inverness ga en klacht neerleg bij de politie."

Mick keek Ewan aan alsof hij net verteld had dat de aarde plat was. "Ben je belazerd ? Die sturen je binnen de kortste keren weer terug. In het beste geval komt er een onderzoek door de jeugdpolitie. Dat kan maanden duren. In afwachting stoppen ze je netjes terug bij Reaper in huis."

"Wat moet ik dan ?" vroeg Ewan. "Jij hebt makkelijk praten ! Je vader heeft een mooie taverne in Drumnadrochit. Je moeder heeft een goede baan in Inverness. Ze houden van jou en je zus. Jij hebt geen problemen."

"Ik klaag niet, " gaf Mick ruitelijk toe, "en ik wil je graag helpen. Luister, mams kent een boel mensen in Inverness. Als ik haar nou eens vroeg om uit te vissen waar je het best kunt gaan aankloppen ? Het kan een paar dagen duren, maar dan ben je tenminste zeker dat je ergens terecht kunt. Intussen kun je hier onderduiken. Weten je ouders van het Hol ?"

Ewan schudde het hoofd, maar bedacht zich dan. "Reaper weet er niets van, maar mams wel."

"Dat is pech ! Je moeder is een lieve vrouw, maar ze is laf ! Anders was ze allang bij Reaper weg gelopen ! Voor de zon morgen op gaat heeft hij haar zoveel bedreigd en geslagen dat ze het hem vertelt ! Maar vannacht ben je hier veilig. Morgen puzzel ik wel een oplossing bij elkaar. Nu moet ik gaan, anders maakt mam zich zorgen. " Mick sloeg zijn vriend geruststellend op de schouder. "Slaapwel, makker !"

Tien minuten na Micks vertrek was Ewan ingedommeld.

DRIE

De deur van het Hol werd met een luide knal open gemept. Tegen het felle ochtendlicht stond een stoer silhouet afgetekend. "Reaper !" dacht Ewan automatisch, terwijl hij panisch overeind krabbelde.

Maar het was Reaper niet. "Opkrassen !" riep Mick. "Onmiddellijk ! Reaper weet waar je zit. Hij is als een dolleman op weg naar hier. Je hebt hooguit vijf minuten." Mick gooide Ewan een nylon rugzakje toe. "Proviand, " legde zijn vriend uit. "Schiet nu op !"

Ewan trok gehaast zijn versleten wandelschoenen aan en stormde naar buiten. Snel propte hij zijn walkietalkie in de rugzak voor hij hem om gespte. "Daar is hij !" riep Mick uit. Hij wees op een kleine figuur op een afstand van tweehonderd meter. Omdat de klim hier vrij stijl was duurde het nog wel enkele minuten voor Reaper het Hol bereikte.

Mick greep Ewan bij de schouders. "Nu moet je goed naar me luisteren ! Je neemt mijn fiets en maakt je uit de voeten naar Urquhart Castle. Je neemt een omweg, zodat Reaper het spoor bijster raakt. In de rugzak zit wat geld, dan kun je in het kasteel binnen. Mijn oom Angus is opzichter. Ik heb hem alles uitgelegd. Je kunt op hem rekenen. Je herkent hem aan een litteken op zijn voorhoofd. Ik heb met hem afgesproken dat je na sluitingstijd op het kasteel kunt blijven. Tussen

haakjes : mams kent een advocaat in Inverness die vast een oplossing voor je vindt. En nu maak je dat je wekomt !"

Ewan aarzelde. Zijn vader had de helft van de weg afgelegd. Je kon zijn verwensingen al horen. Er was geen tijd meer over. Hij sprong op Micks fiets en pedaalde van het Hol weg, in de richting van Inverness.

Terwijl Mick op Reapers komst wachtte, had hij nog even de tijd om de gebeurtenissen van de voorbije nacht de revue te laten passeren.

Tegen elven was hij thuisgekomen. Bij het tuinlicht zag hij dat zijn moeder buiten met iemand stonden te redetwisten. Reaper. Die dacht natuurlijk dat Ewan naar Mick toe gekomen was. Bijna juist, maar geen prijs. Mick reed een blokje om. Zijn moeder zou Reaper wel afschepen. Intussen raakte Mick achterom binnen. Hij haalde zijn rugzak van zijn kamer af en vulde die met enkele blikjes limonade, een paar appels en wat voorverpakt brood, kaas en vlees. Daar kon Ewan wel een dag of twee mee verder.

Toen hij de rugzak dichtsnoerde kwam zijn moeder weer binnen. "Ben je daar ?" vroeg ze. "Ben je naar het Hol geweest ? Is Ewan daar ?"

Mick knikte. Hij legde haar uit wat er gebeurd was. Zijn moeder ging zuchtend op een stoel zitten. "Die arme jongen ! Ik wou dat ik monsters als Reaper kon verklaren. Ik herinner me nog toen je klein was : je was bang in het donker. Ik moest je voortdurend vertellen dat monsters niet bestaan en dat het

monster in het meer daarbuiten niets meer is dan een verzinsel."

"Maar monsters bestaan wel, hé mam ?" zei Mick zacht. Zijn moeder knikte.

Daarna bespraken ze een mogelijke oplossing : een vriend die in Inverness een advocatenkantoor had. Ze verzonnen ook een back-up voor zijn huidige schuilplaats : het kasteel Urquhart.

Tegen de tijd dat Mick ging slapen was het al middernacht geweest, maar dat nam niet weg dat hij moeilijk in slaap kon komen. Hij was al een jaar of twee erg met zijn vriend begaan. Toen hij samen met Ewan voor het eerst naar de middelbare school in Inverness was gegaan, hadden de jongens uit de stad Ewan gepest met zijn herkomst. Mick had het voor hem opgenomen en na een paar vlamme ruzies was het tweetal door de schoolgemeenschap geaccepteerd. Mick en Ewan waren onafscheidelijk gebleven.

Pas na enkele maanden was Mick erachter gekomen hoe het er ten huize Reaper aan toe ging. Hij had het al vreemd gevonden dat Ewan hem nooit bij hem thuis uitnodigde. Ewan zelf liep bij Mick de deur plat. Na het derde blauwe oog in evenveel maanden had Mick gevraagd : "Tegen welke deur ben je nu weer aangelopen ?"

Ewan had aarzelend gezegd : "Geen enkele. Mijn vader heeft dit gedaan."

Toen was het er allemaal ineens uitgekomen. Voor Mick werd het langzaam aan duidelijk : zolang het school was, viel

het allemaal nogal mee voor Ewan. Hij liep graag school, omdat hij dan weg kon van huis. Tijdens de vakantie werd zijn tijd verdeeld tussen werken en geslagen worden.

Het was nog geen zeven uur toen Mick de volgende ochtend door zijn moeder werd gewekt. "Mick ! Kleed je aan, snel ! Ewan is in gevaar !"

Mick stond op en terwijl hij zich aankleedde hoorde hij beneden een huilerige vrouwenstem. Mevrouw Reaper ! Mick haastte zich naar beneden.

Ewans moeder zag er vreselijk uit. Haar gezicht zag rood van het huilen. Haar linkeroog zat dicht en Micks moeder verzorgde een snee in haar arm. Ze barstte los : "Ik kon niet meer ! Hij bleef maar slaan en trappen ! Het hield niet op ! Ik heb hem gezegd waar het Hol is ! Oh, Mick, het spijt me zo ! Je moet mijn kleine jongen helpen !"

Mick kon weinig begrip voor haar opbrengen. "Spijt komt te laat ! U heeft uw eigen zoon uitgeleverd aan een monster. Reaper is ertoe in staat Ewan te vermoorden ! En nu moet ik de kastanjes uit het vuur halen ? Fraai is dat !"

"Bel jij de politie, paps ?" vroeg Mick. "Ik ga Ewan vertellen te vluchten ! Reaper mag Ewan niet vinden, maar de politie ook niet. De politie wil helpen, maar ze begrijpen de situatie niet. Zolang Ewan niet voorgoed van Reaper gescheiden kan worden is hij niet veilig. En zolang moet hij ondergedoken blijven."

"Oké, jongen. Ik bel de politie. Ga nu maar en wees op je hoede."

Uiteindelijk was hij Reaper amper voor geweest. Nu stond hij oog in oog met Ewans beul. De man hijgde zwaar van de klim. Geen wonder : Hij was bij de veertig, rookte, dronk en was een stuk te zwaar.

"Waar is hij ?" siste Reaper. "Ik heb gezien dat hij weg reed ! Waar is hij naartoe ?"

"Geen idee, " zei Mick vlak. "Hij had nogal haast !"

"Wilde je spelletjes met me spelen, kleine schurk ? Kom hier, dan zal ik -"

Reaper sprong vooruit, maar veel te traag. Mick huppelde achteruit. "Pak me dan, als je kan !" riep hij plagerig. Hij danste gezwind stap na stap achteruit, terwijl Reaper zwoegde om bij hem te komen. De man gaf het al gauw op. Hij rechtte de rug en balde de vuist. "Ik vind hem wel!"

Daarop keerde Reaper zich om en verdween terug in de richting van het meer.

VIER

Ewan pedaalde noordwaarts tot op de top van de heuvelkam die Loch Ness aan de noord-westkant afsloot en maakte een lange lus, terug naar Drumnadrochit. Hij vermeed de hoofdweg en reed achter het kleine dorpje door, westwaarts naar kasteel Urquhart.

Ewan kneep de remmen van Micks fiets dicht en kwam glijdend over de vochtige bosgrond tot stilstand. Kasteel Urquhart lag voor hem, op een kleine langtong in Urquhart Bay. In de zomer was de middeleeuwse ruïne een druk bezochte toeristische trekpleister. Nergens langs het meer was het monster zo dikwijls gesignaleerd als hier.

Ewan liet zich naar beneden bollen en stak de weg over die Inverness met Fort William verbond. Op de parking voor het kasteel stonden al twee bussen en een tiental wagens, de meeste met buitenlandse nummerplaten. Ewan legde de fiets vast tegen een betonnen paaltje en diepte het geld op dat hij van Mick had gekregen. Over een loopbruggetje ging het naar een loket dat helemaal niet paste bij zo'n oud kasteel. Hij betaalde twee pond en keek de man achter het loket aan. Geen litteken. Dat was dus niet Micks oom Angus.

Het was bijna middag voor Ewan oom Angus vond. Het was een man van boven de vijftig, met rood haar en een dun rood snorretje. Er zat een eigenaardig litteken in de vorm van de letter S op zijn voorhoofd.

"Mijnheer Scelldale ?" vroeg Ewan.

De man keerde zich om. Zijn gezicht klaarde meteen op. Hij ontblootte een rij slecht verzorgde tanden en zei : "Ewan, my lad² ! Ben jij het ? Brawly !" riep hij in het Lallans³ uit. "Eindelijk !"

"Ik vond u niet eerder, " excuseerde Ewan zich. "Ik ben al twee uur op het kasteel." Hoe kwam het toch dat alle mensen zo aardig waren ? Mick, zijn ouders, nu deze man weer. Iedereen behalve Reaper.

"Er is tijd genoeg. Ik ging net een hapje eten. Trek ?"

Dat had Ewan zeker. Hij wilde zuinig zijn op datgene wat hij van Mick had gekregen en dus aanvaardde hij de boterhammen die Angus hem gaf.

De man leidde Ewan doorheen het kasteel en vertelde er honderduit over. Hij zei dat het oorspronkelijke kasteel in de twaalfde eeuw werd opgetrokken. Het nam een strategische positie in, die grote delen van het Great Glenn, destijds een belangrijke transportroute, overzag. In de veertiende eeuw werd het kasteel uitgebreid tot een van de grootste kastelen van Schotland. De Schotse koning James IV schonk het in 1509 aan John Grant. De Grant-clan zou het kasteel tot in de 19e eeuw in bezit houden. Lang daarvoor al, in 1692, werd het kasteel opgeblazen door het Engelse koningspaar William en

²Lad : jongen

³ Lallans : de belangrijkste van de 2
Schotse talen (de 2e is het
Gaelic of Keltisch)

Mary. Met de vernietiging wilden ze verhinderen dat de Jacobieten het kasteel nog zouden gebruiken. De Jacobieten, legde Angus uit, waren opstandige Highlanders, trouw aan de Schotse koningen, de Stewarts, en tegen het Engelse koningshuis en hun reformatorische kerk. Ewan knikte dat hij dat als Schotse schooljongen wel wist. De ruïne, besloot Angus, werd nooit heropgebouwd. In de negentiende eeuw kreeg de eigenaar geld voor de heropbouw, maar de snoodaard verdween met de noorderzon en het geld. Pas veel later werd het kasteel voor het publiek opengesteld.

Tegen de avond verdwenen de toeristen uit het kasteel. Angus wenkte Ewan met een bos ouderwetse sleutels in de hand. Onderaan de grootste, afbrokkelende toren was er een piepkleine deur. Het slot smeekte om een druppeltje olie toen Angus de sleutel erin omdraaide. De scharnieren vielen het protest bij toen hij de deur openduwde.

"Ik heb hier zelf wel eens overnacht, " zei Angus, "toen mijn vrouw een keer vreselijk kwaad op me was." Hij grinnikte. "Ik had het ook wel verdiend. Ik was straalbezopen en toen ik thuiskwam molde ik een stuk tuinverlichting."

"Mijn vader is elke avond straalbezopen, " fluisterde Ewan. "En als mijn moeder daar een opmerking over maakt, slaat hij haar."

Angus knikte vol medeleven. "Ik weet het, lad. Guss Reaper was al een dronkaard toen hij in Drumnadrochit aankwam. Vroeger kwam hij wel eens in de herberg van mijn broer - Micks pa, bedoel ik. Hij zat vol bitterheid en woede. Je kon geen

gewoon gesprek met hem voeren. Guss Reaper haat iedereen; zichzelf nog het meest, waarschijnlijk."

Ewan keek verrast op. "Sinds hij hier aankwam ? Dus wij zijn van elders afkomstig ! Dat wist ik niet !"

"Het is lang geleden. Ik werkte nog op het landhuis van graaf McCrae, halverwege Inverness. Ik herinner me hoe je ouders hier aankwamen. Het bothy⁴ waarin je woont was eigendom van de graaf. Hij heeft het aan je vader verkocht voor een habbekrats. De graaf had medelijden met je vader. Het waarom heb ik nooit geweten. De graaf zelf stierf een jaar later en daarna heb ik Reaper nog maar zelden gezien. Hij was een knappe, sterke jonge man in die tijd. Je moeder zag er vermoeid en flets uit, alsof ze lange tijd ziek was geweest. "

Angus maakte abrupt een einde aan het verhaal. "Ik stap maar eens op. Je kunt hier blijven zolang je maar wilt, Ewan. Ik zie je morgen !"

De avond viel. Lusteloos zwierf Ewan in het schemerduister door het spookachtige kasteel. Waarom had graaf McCrae medelijden gehad met Reaper ? Angus had gelijk. Niemand werd zonder reden een monster. Ook Reaper niet.

⁴ Bothy : arbeidershuisje

VIJF

Het was na middernacht. Ewan kon de slaap niet vatten. In het Hol had hij zich geborgen gevoeld. Maar in het kasteel van Urquhart slopen teveel geesten rond uit voorbije eeuwen. Hij bleef liever buiten. Het was een heldere, warme nacht, zoals je die in de Highlands maar zelden meemaakte. Een schitterende halve maan stond nog net boven de Glenmore vallei.

Wat was dat ? Geschrokken keek Ewan over zijn schouder. Dat klonk als voetstappen op de houten loopbrug ! Het kon vanalles zijn. Een verdwaald hert, een landloper, of... Reaper ? Nee. Hoe zou die hem hier vinden ? Toch maar geen risico's genomen. Ewan haastte zich naar zijn schuilplaats en doofde er het licht. Hij wilde er niet binnen gaan. Als hij daar gevonden werd, zat hij als een rat in de val

Nu daalde iemand een stenen trap af. Geen hert dus. Het waren duidelijk voetstappen. Wie kwam er na middernacht deze ruïne binnen sluipen ? Dan toch spoken ? Ewan verborg zich in de schaduw van een erker in de kasteelmuur.

Een duistere gestalte kwam in zicht. Zijn grootste vrees werd bewaarheid toen hij het silhouet herkende. Reaper ! Hoe was hij op het idee gekomen Ewan hier te zoeken ? Had Angus uit de biecht geklapt ? Of Mick ?

"Verberg je maar niet, Ewan, " riep Reaper luid. "Ik weet dat je hier bent. Je denkt dat ik een oude stommeling ben, maar ik behoorlijk bij de pinken. Toen je vriend Mick vanmorgen kat en muis met me speelde begreep ik al dat hij

voor jou een schuilplaats georganiseerd had. Dus heb ik de hele dag lopen nadenken. Ik was er zeker van dat je niet naar de politie gegaan was, want dan had je dat gisterenavond al gedaan." Reaper keerde zich om en keek zonder het te weten naar Ewan. "Ik heb de hele streek uitgekamd. Toen ik vanavond rondliep op het landgoed van graaf McCrae kwamen er enkele herinneringen boven. De graaf was een vriend geweest van mijn vader, weet je. Toen ik klein was kwam ik er in de zomer wel eens op vakantie. Ik speelde er met kinderen uit het dorp. Eén van hen ontmoette ik veel later opnieuw : de tuinman, Angus Scelldale. En toen dacht ik : Scelldale. Je vriend Mick heet ook zo. Toeval ? Ik geloof niet in het toeval. Drumnadrochit is te klein voor twee families met die naam. De link was snel gelegd. Ik weet dat Angus hier werkt. Dus acht ik de kans heel klein dat ik hier alleen maar tegen de stenen sta te praten."

Ewan hield zich muisstil. Hij durfde nauwelijks te ademen. Als hij het lang genoeg volhield, ging Reaper wel weer weg. Dan zou hij denken dat hij zich vergist had.

Er verscheen iets in Reapers hand. Een zaklantaarn. Reaper knipte ze aan en een felle bundel licht begon over de oude stenen de dansen. Ze zwaaide langs alle hoekjes, waarin de maan pikzwarte schaduwen gooide. Langzaam kwam ze in Ewans buurt. Hij drukte zich dicht tegen de muur aan. Misschien kon hij toch nog...

De straal flitste in zijn ogen en hij was even verblind.

"Zie je wel dat je hier bent !" grijnsde Reaper vergenoegd.

Ewan panikeerde. Hij schoot vooruit, blindelings. Hij knalde tegen Reaper aan, duwde hem opzij en holde verder. Een vervallen muur was een kleine hindernis. Achter hem vloekte Reaper terwijl hij de achtervolging inzette. Lopen ! Sneller ! Als je het lang genoeg volhoudt moet hij afhaken ! Nog een muurtje ! Springen ! Ewan zette zich af, maar hij had zich misrekend. Zijn voet bleef haken en hij viel. Hij kwam hard neer, rolde verder en bleef een ogenblik verdoofd liggen. Toen hij overeind probeerde te komen schoot er een hevige pijn door zijn voet ? Gebroken ?

Reapers gewicht landde op hem. Ewan schopte en trapte, sloeg met zijn vuisten en zette zijn knie in Reapers maag. Puffend rolde zijn vader van hem weg. Ewan sprong recht, maar onmiddellijk trok een ondraaglijke pijn door zijn rechtersvoet. Onmogelijk daarmee te rennen. Hij keek achterom. De oever van Loch Ness was amper drie meter achter hem.

Reaper krabbelde hijgend overeind. Hij hield zijn hand hield op zijn maag. "Je bent een stuk venijn, jij !"

"Dat is dan vast erfelijk, " riposteerde Ewan.

Reaper grijnsde. "Waarom ren je niet weg ?"

"Omdat mijn voet gebroken is of verzwikt. Ik kan niet meer rennen."

Reaper rechtte zijn rug. "Dat komt mooi uit. Al dat hollen en springen is niks meer voor een vent als ik. Ik ben bekaf."

"Komt mooi uit ? Waarvoor ?"

"Dat weet je best, " zei Reaper zakelijk.

"Om me te vermoorden ? Ik ben je eigen zoon !"

Reaper knikte. "Dat klopt. Als jij uit mijn leven bent, zal ik opgeluchter ademen. Een paar gewichten aan je lichaam en je zakt als een steen naar de bodem van het meer. Kan Nessie je opvreten !"

Reaper kwam dichterbij, zijn armen uitgestrekt om Ewan te grijpen. De jongen deinsde terug. Hoe kon hij nog tijd winnen ? "Waarom ? Wat heb ik jou misdaan ?"

Reaper bleef stil staan. "Misdgaan ? Je hebt mijn hele leven geruïneerd !" Ewans vader haalde de schouders op. "Als je het zo graag wilt weten : Vijftien jaar geleden was ik een veelbelovende ingenieur in een bouwbedrijf in Glasgow. Ik werd jaar na jaar gepromoveerd en andere, grotere bedrijven hadden veel geld over om mij binnen te halen. Je moeder en ik waren pas getrouwd. Niet veel later werd ze zwanger. Ons geluk kon niet op. En toen, " siste Reaper, zijn stem plots hatelijk, "toen kwam jij ! Het begon al bij de geboorte. Die liep helemaal mis. Je moeder raakte in een coma en jij zelf bleek twee maanden te vroeg te zijn geboren. Er was voor jullie allebei handenvol geld nodig : operaties, revalidatie, noem maar op. Je moeder was vijf jaar lang ziek : Ze woonde bijna in het ziekenhuis. Ik werkte dag en nacht : overdag voor mijn job, 's avonds en 's nachts voor jou en je moeder. In het begin was het nog houdbaar, maar na een jaar ging ik er onderdoor. Ik beschouwde het als mijn plicht om voor mijn gezin te zorgen. Ik verwaarloosde mijn carrière. Mijn werkgever gaf me één waarschuwing. Daarna zette hij me aan de

deur. Voor mijn problemen had niemand oog. Na twee jaar zat ik aan de grond. Zonder werk en met een vrouw en kind die veel meer geld kostten dan ik kon opbrengen. Gedurende de volgende drie jaar heb ik leningen aangegaan om de medische kosten te dekken. Als ingenieur kon ik niet meer aan de slag. Ik heb het nog wel geprobeerd, maar ze vonden me te onbetrouwbaar. Daarom moet ik voor de rest van mijn leven op die stomme boot de clown uithangen, zodat ik die leningen kan afbetalen. En als jij niet geboren was, Ewan, zou het nooit gebeurd zijn !"

Wat een fantastische, ongelooflijke les, dacht Ewan verbijsterd. Al die jaren had hij zich afgevraagd waarom zijn vader zoveel haat in zich droeg. En nu, op nauwelijks dertig seconden, had hij het antwoord gekregen. Hij kreeg zowaar medelijden met de man. Net als graaf McCrae, twaalf jaar geleden.

"Het was niet bepaald mijn bedoeling om je carrière naar de bliksem te helpen door geboren te worden, " zei Ewan. Hij schrok van zijn eigen sarcasme. "Het is al te gemakkelijk om de schuld van jouw tegenslag in mijn schoenen schuiven !"

Reaper haalde zijn schouders op. "Dat kan me echt niet meer schelen, Ewan. Mijn leven is hoe dan ook verknoeid. Wat mij betreft is het verknoeid door jouw geboorte. En daar ga je nu voor boeten !"

Reaper kwam zelfverzekerd op hem af. Ewan liet hem komen. Hij kon niet vluchten. Er waren ook geen woorden meer die zijn vader konden tegenhouden. Hij was geen menselijk wezen meer.

Hij was een monster, geschapen door zijn eigen karakter en de onverschilligheid van zijn omgeving.

Toen Reaper vlak bij hem was stak hij zijn handen naar hem uit om hem te grijpen. Hij stopte abrupt. De man keek niet langer naar Ewan, maar naar iets achter hem. Er was beweging in het water. Ewan was tezeer bezig met de gedachte aan zijn eigen dood om daar enige aandacht aan te schenken. Dat gold niet voor Reaper. Een golf van angst spoelde over zijn gezicht. Hij keek omhoog. Hoger, alsmaar hoger. Een kreet bleef in zijn keel steken. Toen keerde hij zich om. Hij zette het jammerend op een lopen.

Ewan wist wat er gebeurd was. Er kon maar één ding gebeurd zijn en zelfs dat was volslagen onmogelijk. Langzaam, willoos, keerde hij zich op zijn pijnlijke voet om.

Hij herkende het dier meteen. Apatosaurus : een prachtige, slanke hals met een perfecte, conische kop en een paar briesende neusgaten. In zijn grijnzende bek zaten kleine, botte tanden. Twee poten als jonge boomstammen rustten op de oever van het meer en een massief, gekromd lijf stak half uit het water. Het maanlicht dartelde over de natte, grijze huid. Het dier keek met nieuwsgierige ogen neer op het onooglijke mensenkind.

Geen wonder dat Reaper er voor op de loop was gegaan, dacht Ewan. Stel je voor : je wil even in alle rust je zoon uit de weg ruimen en Nessie himself komt doodleuk roet in het eten gooien. Maar Apatosaurus was geen vleeseter en volstrekt ongevaarlijk.

"Waar kom je vandaan ?" fluisterde Ewan vol ontzag. "Jij hoort al zeventig miljoen jaar dood te zijn ! En waar zijn je gezellen ? Het kàn niet dat je alleen bent ! Waar woon je ? In het meer ? In zee ? Je bént een Apatosaurus, dat weet ik zeker ! Een Sauropode, de grootste planteneters die ooit op het vasteland geleefd hebben. De beroemde Brachiosaurus was een broertje van jou. Maar sauropoden leefden *niet* in het water." Zoveel vragen ! De Apatosaurus vond dat hij lang genoeg aan de voortzetting van zijn legende had gewerkt. Hij zette zich af van de oever en begon langzaam in het water weg te zakken.

Ewan strompelde vooruit. "Wacht ! Je kunt niet zomaar weggaan ! Niemand zal me ooit geloven !"

De lange nek zakte als een periscoop naar beneden, tot enkel nog de kop zichtbaar was op het water. Toen leek het even of de dinosaurus knipoogde. Het volgende ogenblik was hij verdwenen.

ZES

De volgende morgen trof Angus Scelldale vader en zoon Reaper samen aan bij de ingang van het kasteel. De een was dood, de ander sliep.

Ewan schrok wakker toen Angus hem door elkaar schudde en begon zich verward te verdedigen : "Het is niet mijn schuld, meneer Scelldale ! Hij vond me en ik... Hij wilde me..."

Angus hield zijn hand omhoog. "Er heeft zich hier duidelijk een drama afgespeeld. Je vader is dood. Niets kan hem nog helpen. Waarom begin je niet met het begin ?"

Ewan vertelde wat er gebeurd was. Hij verzwegen zorgvuldig elk detail over de Apatosaurus. Na de verdwijning van het monster was Ewan al hinkend op zoek gegaan naar Reaper. Hij had hem gevonden bij de ingang : Ineen gezakt, zijn hand verkrampd aan zijn borst. Dood. Een hartaanval.

"Wat wil je ook ?" zei Angus. "Een man van bijna veertig, te zwaar, te veel roken en te veel drinken. En dan zo'n eind rennen."

En oog in oog komen te staan met een voorhistorisch monster, dacht Ewan, maar hij zweeg. *Ik geloof niet in het toeval*, had Reaper gezegd. Maar het toeval had hem het leven gekost.

Angus liep naar zijn kantoortje om te telefoneren. "Er moet een ziekenwagen komen voor jou, kerel. En een lijkwagen voor je vader." Angus keerde zich om. "Je mag van de doden

geen kwaad spreken, zeggen ze. Maar je bent nu vrij. Je hoeft voor niemand meer weg te lopen. Hoe voel je je ?"

"Schuldig. Ik voel me schuldig. En ik vraag me af of ik nog wel goed bij m'n verstand ben."

Het beeld van de Apatosaurus stond hem nog levendig voor de geest, maar nu, in het daglicht, begon hij zich af te vragen of het wel echt gebeurd was. Maar Reaper was ervoor op de vlucht geslagen.

"Misschien wil je moeder wel terug naar Glasgow, "opperde Angus.

"Misschien, " zei Ewan, terwijl hij hoopvol over Loch Ness uit keek. Het meer was rimpelloos vlak. "Dat is dan haar keuze. Maar ik ga hier nooit meer weg."